

रोपण न० रुह-णिच्-हस्य पः ल्युट् । १ जनने २ अञ्जन-
भेदे रूप-ल्युट् । ३ विमोहने ४ अन्यथाभूतस्य वस्तुनो-
ऽन्यथा ज्ञाने । अञ्जनभेदप्रकारादि भावप्र० उक्तं यथा
“शिलायां रसकं पिष्टा सस्यक् संज्ञाव्य वारिष्ठा । गृह्णी-
यात्तज्जलं सर्वं त्यजेत्तूर्णमभोगतम् । शुक्लञ्च तज्जलं
सर्वं पर्यटोसन्निभं भवेत् । विचूर्ण्य भावयेत् सस्यक्
त्रिवेले त्रिफलारसैः । कर्पूरस्य रसं तत्र दशमांसेन
निक्षिपेत् । अञ्जयेन्नयने तेन नेत्राखिलगदच्छिदः” ।

रोपणीवर्त्ति स्त्री नेत्राञ्जनवटीभेदे सावप्र० तत्प्रकार उक्तो यथा
“अशीतिस्तिलपुष्पाणि षष्टिः पिप्पलितण्डुलाः । जाती-
पुष्पाणि पञ्चाशन्नरिचानि च षोडश । सृष्ट्वां पिष्टांस्त्रु-
ना वर्त्तिः कृता कुसुमिकाभिधा । तिमिरार्जुनशुक्राणां
नाशिनी मांसवृद्धिहृत् । एतस्या अञ्जने प्रोक्ता माता
सह हरेणुका” । (कुसुमिका वटी) ।

रोपित लि० रुह-णिच्-हस्य पः क्त । १ वृक्षादेर्जननाय
कृताङ्कुरारोपणे अन्यथास्थिते अन्यरूपेण निर्दिष्टे
यथा सुखं चन्द्र इत्यादौ सुखस्य चन्द्ररूपेण निर्देशः ।
रोमक न० रोमेव निविडं कायति कै-क । (रुम) १ नगरे
सू० सि० । २ पांशुलवणे ३ व्ययस्कान्ते च राजनि० ।

रोमकान्द पु० रोम्या युक्तः कन्दो मूलमस्य । पिण्डालौ
राजनि० ।

रोमकपत्तन न० कर्म० । (रुम) नगरभेदे सू० सि० ।

रोमकूप पु० रोम्यां कूप इव । रोमाधारे विवरे “न
रोमकूपौकमिषादिति” नैषधम् ।

रोमकेसर न० रोमभिः केसरः सिंहसटैव । चामरे त्रिका०

रोममुच्छ न० रोमभिर्मुच्छं स्रवकमिव । रोमसमुदायात्मके
चामरे स्त्रार्थे क । अत्रैवार्थे हेमच० ।

रोमन् न० रु-मनिन् । देहजाते अङ्कुराकारे केशतुल्ये
पदार्थे (रोया) अमरः ।

रोमन्य पु० रोगं मृधाति सन्य-अण् पृषो० गलोपः । भुक्तस्य
वासादेः पशुभिरुद्गीर्यं चर्वणे । रोमन्यमभ्यस्यति क्यङ् ।
रोमन्यायते ।

रोमभूमि स्त्री इत० । चर्मणि राजनि० ।

रोमलता स्त्री रोमाणि लतेव । रोमराजौ हेमच० ।

रोमविकार पु० इत० । रोमोद्गमे रोमाश्चे हला० ।

रोमश लि० रोमाणि सन्यस्य श । १ प्रचुररोमयुक्ते २ भेदे
पुं स्त्री० हेमच० स्त्रियां ङीष् । ३ पिण्डालौ ४ मूकरो
पुं स्त्री स्त्रियां ङीष् । ५ कुम्भप्राञ्च पु० (पाना) राजनि० ।

रोमहर्ष पु० रोमणः हर्ष इव तद्व्यञ्जकत्वात् । रोमाश्चे
हर्षौ सुक्यादिभिः रोमकूपे जायमाने कण्टकाकारे
पदार्थे हारा० । ल्युट् । रोमहर्षणमयत्र अमरः ।

रोमहर्षण पु० रोमाणि हर्षयति हृष-णिच्-ल्यु । १ विभी-
तकष्टे मेदि० २ रोमहर्षणे स्निग्धभेदे च । [अमरः ।

रोमाञ्च पु० रोम्यामञ्चः उद्गमः अन्त-अच् । रोमहर्षे
रोमाञ्चित लि० रोमाञ्चः जातोऽस्य तार० इतच् । जात-
पुलके त्रिका० । [वस्यायाञ्च शब्दमा० ।

रोमाली स्त्री इत० । १ रोमाहली तदुद्भवसाधने तास्ययाव-
रोमालु पु० रोमयुक्त आलुः शाक० । १ पिण्डालौ राजनि०
रोम+आलुच् । २ रोमवति लि० । [वृक्षे राजनि० ।

रोमालुविटपिन् स्त्री रोमालुः रोमयुक्तः विटपी । कुम्भी-
रोमावलि(ली) स्त्री इत० । १ रोमश्चोपौ २ नाभेरुर्ध्वस्थरो-
मपङ्क्तौ तदुपलक्षिते श्तास्ययावस्यायाञ्च हेमच० ।

रोमोद्गम पु० रोम्यामुद्गमः उद्-गम षञ् । रोमहर्षे
हला० । रोमोद्गोदादयोऽप्यत्र ।

रोमदा स्त्री रुद-यङ् भावे अ टाप् । अतिशयरोदने ।

रोल पु० रु-लच् । पानीयामलके शब्दच० ।

रोलम्ब पुं स्त्री रौति रु-विच् रौः सन् लम्बते गच्छति लम्ब-
अच् कर्म०, रोड अन्वच् डस्य लो प्रा । अमरे त्रिका०
स्त्रियां ङीष् ।

रोष पु० रुष-यञ् । क्रोधे अमरः ।

रोषण पु० रुष-युच् । १ पारदे, २ निकषप्रसारे, मेदि० । ३ उमर-
भूमौ ४ क्रोधशीले लि० हेमच० ।

रोह पु० रुह-अच् । १ अङ्कुरे हेमच० २ रोहणकर्त्तरि लि० ।

रोहण पु० रुह्यतेऽसौ रुह-ल्युट् । १ पर्वतभेदे जटा० । भावे
ल्युट् । २ प्रादुर्भावे न० करणे ल्युट् । ३ युक्ते राजनि०

रोहन्त पु० रुह-अच् । १ वृक्षभेदे, २ वृक्षमात्रे च । ३ लता-
भेदे, ४ लतायाञ्च स्त्री उणादि० गौरा० ङीष् ।

रोहि पु० रुह-इन् । १ वीजे, २ वृक्षे च उणादि० । ३ धा-
र्मिके लि० सि० कौ० ।

रोहिण्य न० रुह-इन् । पञ्चदशधा विभक्तदिनस्य नवमे
भागे “कुर्यादारोहिण्यं बुधः” इति कृतिः । रोहिणी
देवताऽस्य अण् । रोहिण्यमयत्र । २ वटवृक्षे, ३ रोहि-
तकष्टे ४ भूवृक्षे च पु० राजनि० ।

रोहिणी स्त्री रुह-इन् गौरा० ङीष् । १ स्त्रीगव्याम् अमरः
अश्विन्यवधिके चतुर्थे २ नक्षत्रे ज्योः ३ वसुदेवपत्न्यां-
बलभद्रमातरि, ४ विद्युति, ५ कटुतुल्यप्रां, ६ सोमवृक्षे